

Politiikan tutkimuksen tutkinto-ohjelman valintakoe 2019, 16.5.

Kirjakokeen mallivastaukset (valtio-opin kysymykset)

1. Nimeä seuraavat käsitteet tai ilmiöt. (6 p.)

- a) Kansalaispätevyys, sivu 48,
- b) Kartellipuolue, s. 14,
- c) weberiläinen karisma, s. 71.

2. Miten EU:n jäsenmaat harjoittavat yhteistyötä ns. avoimen koordinaation menetelmällä (Open Method of Coordination, OMC). Entä mistä tavoitteista ja välineistä se koostuu? (2 p.)

Sivut 146 ja 148.

Avoimessa koordinaatiossa jäsenmaat määrittävät yhteistyön tavoitteet keskenään (0,5 p.). Toimeenpanoa ja tavoitteiden saavuttamista valvoo ensisijaisesti komissio (tai neuvosto) (0,5 p.), mutta jäsenmaat voivat itse päättää, miten tavoitteet saavutetaan. Eurooppa-neuvoston määritelmän mukaan avoimen koordinaatio on keino levittää hyviä toimintatapoja, edistää EU:n tärkeimpiä päämääriä sekä auttaa jäsenvaltioita kehittämään asteittain vastaavia toimintoja omassa maassaan (0,5 p.). Välineinä käytetään vertailevaa analyysiä, hyvien toimintatapojen vertailua, indikaattoreita, vertaisarviointia ja keskinäisten oppimisprosessien seuranta (0,5 p.).

Täydet pisteet on saanut, jos on maininnut kaikki neljä osa-aluetta. Välineistä on riittänyt mainita vähintään kaksi, ja Eurooppa-neuvoston määritelmän mukaisista tavoitteista vähintään yksi. Muiden pehmeiden ohjauskeinojen maininnasta ei ole saanut pisteitä.

4. Valintakoeteoksen mukaan valtaeliitin ja kansalaisten arvioiden mukaan pankkien ja suuryritysten vaikutusvalta on 1990-luvun alun jälkeen heikentynyt. Arvioi tätä tulkintaa suhteessa markkinavoimien vaikutusvaltaa koskevaan keskusteluun valintakoeteoksessa Ruostetsaaren kirjoittamassa luvussa. (4 p.)

Vastaus sivulla 118 ja 119.

Arviot ovat ristiriidassa keskustelun kanssa (0,5 p.), jonka mukaan markkinavoimien vaikutusvalta on itse asiassa kasvanut (0,5 p.). Esimerkiksi rahoitusmarkkinoiden liberalisointi (0,5 p.) sekä yritystoiminnan globalisoituminen (0,5 p.) ovat vähentäneet markkinavoimien riippuvuutta valtiosta. Valtiontalouden riippuvuus yritysten kilpailukyvästä (0,5 p.) ja niiden harjoittamasta viennistä (0,5 p.) ovat lisänneet valtion riippuvuutta markkinavoimista. Markkinavoimien vaikutusvaltaa ilmentää markkinamekanismin ja kilpailun eetoskeksen leviäminen (0,5 p. jos ainakin toinen mainittu), se että pankit ovat olleet päätöksentekijöiden suojeluksessa (0,5 p.) sekä vakuutusyhtiöiden, suuryritysten ja työmarkkinajärjestöjen yhteinen vaikutusvalta (0,5 p.).

Vaihtoehtoisesti pisteitä on saanut, jos on maininnut joitakin seuraavista: yritykseen kohdistuvan sääntelyn karsimisen (0,5 p.), talouden reunaehdot (0,5 p.), yritysten neuvotteluvoiman kasvun (0,5 p.), vientituet (0,5 p.), verokilpailun/hyvinvointivaltion muuttumisen kilpailukykyvaltioksi (0,5 p.), pankkien pelastuspaketit/että valtio on estänyt suuryritysten konkurssseja (0,5 p.), lobbauksen/konsulttidemokratian/Lex Nokian (0,5 p.). Pisteitä on saanut, vaikka ei olisi muistanut täsmällisesti, että Ruostetsaaren viittaamassa keskustelussa puhuttiin nimenomaan markkinavoimien

vaikutusvallan kasvusta. Pisteitä ei kuitenkaan ole saanut, jos on käyttänyt Ruostetsaareen esittämiä väitteitä markkinavoimien vaikutusvallan kasvusta esimerkkeinä markkinavoimien vaikutusvallan heikkenemisestä.

6. Valintakoeteoksessa Raunion tarkastelee EU:n nykymuotoista päätöksentekoa demokratian näkökulmasta ja esittelee tältä pohjalta kolme haastetta. Nimeä nämä kolme haastetta ja arvioi niitä valintakoeteoksen pohjalta. (6 p.).

Vastaus sivuilla 132 – 135.

Haaste 1. Nimeäminen ja erittely (max 2 p.)

Ensimmäinen haaste on konsensushakuisuus ja yhteispäätösmenettely, vallan jakautuminen ja monitasoinen hallinta (1p). Konsensushakuisuus tai yhteispäätösmenettely määrittää EU:n tavallista lainsäätämistä, jossa neuvosto hyväksyy komission esitykset määränemmistöllä ja parlamentti hyväksyy ne joko äänten tai jäsenten enemmistöllä (0,5 p.). Valta jakautuu EU-instituutioiden ja jäsenmaiden kesken eri eli hallinnan tasoille eikä unionilla ei ole varsinaista hallitusta tai presidenttiä vaan ylintä valtaa käyttää jäsenmaiden johtajista koostuva Eurooppa-neuvosto (0,5 p.). Siksi päätöksentekojärjestelmä on vaikeaselkoinen (0,5 p.).

Puolikkaan pisteen on saanut, jos puhunut demokratian ja tehokkuuden välisestä haasteesta tai yksimielisyyksivaatimuksesta.

Haaste 2. Nimeäminen ja sen erittely (max 2 p.)

Toinen haaste on kansalaisten ja EU-päätöksenteon välinen yhteys (0,5 p.). Kansalaiset voivat vaikuttaa epäsuorasti jäsenmaiden parlamenttien ja hallitusten kautta sekä suoraan EU-instituutioiden kautta (0,5 p.). Tätä yhteyttä heikentää se, että kansallinen politiikka ohjaa puoluevalintoja myös EU-vaaleissa/kansallisen politiikan ensisijaisuus/toisen asteen vaalien teoria: ensisijaisten vaalien asetelma ohjaa käyttäytymistä toissijaisissa vaaleissa (0,5 p.). EU-parlamentti on kansalaisille etäiseksi, äänestysaktiivisuus eurovaaleissa on laskenut ja integraation kielteisesti suhtautuvat jättävät todennäköisemmin äänestämättä (0,5 p., kun ainakin jokin näistä mainittu.)

Puolikkaan pisteen on voinut saada, jos on maininnut demokratiavajeen, että päätöksenteko osin suljettujen ovien takana, että äänestäjät eivät tunne euroehdokkaiden EU-puoluetta, tai nostanut esille vieraantumisen.

Haaste 3. Nimeäminen ja sen erittely (max. 2 p.)

Kolmas haaste on kilpailevien vaihtoehtojen ja opposition puute, ei ole kanavaa, jota kautta protesti välittyisi (0,5 p.). Komissiolla ei ole varsinaista ohjelmaa ja pitkän tähtäimen suunnitelmia (0,5 p.) eikä politiikassa ole oppositiota, joka tarjoaisi kilpailevia vaihtoehtoja (0,5 p.). Puolueet ja kansalliset eliitit vaikenevat EU-politiikasta, sulkevat sen julkisen keskustelun ulkopuolelle (0,5 p.), jolloin EU-politiikka koskevat ristiriidat välittyvät heikosti kansalaisten tietoisuuteen (0,5 p.) ja EU-politiikka epäpolitisoituu (0,5 p.).

Puolikkaan pisteen on saanut myös politiikan teknokratisoitumisen maininnasta.

Täysien pisteiden saamiseksi on täytynyt saada kaksi pistettä jokaisesta kolmesta kohdasta.

Politiikan tutkimuksen tutkinto-ohjelman valintakoe 2019, 16.5.

Kirjakokeen mallivastaukset (kansainvälisen politiikan kysymykset)

1. Nimeä seuraavat käsitteet tai ilmiöt

d) Moninapaisuus

(Hyväksytty "moninapainen järjestelmä", "moninapainen maailma" jne., ei kuitenkaan "moninapainen hallinto koska kyse ei ole minkäänlaisesta hallintojärjestelmästä.)

e) Kapitalistinen rauha.

(Hyväksytty "kapitalistisen rauhan teoria", "kapitalistinen rauhankäsitys" jne. Ei "insitutionalismi", joka viittaa monialaiseen valtioiden väliseen yhteistyöhön perustuvaan rauhankehitykseen.)

f) Kevyt multilateralismi

(Hyväksytty myös virheellisesti kirjoitettuna: "kevyt multilateralismi". Ei pelkkä "multilateralismi", joka käsittää myös ja erityisesti formaalit monenkeskiset järjestelmät.)

3. Kuvaa lyhyesti suojeluvastuun merkitys ja keskeiset strategiset periaatteet sen toteuttamiseksi.

Suojeluvastuu merkitsee jokaisen valtion vastuuta suojella kansalaisiaan kansanmurhalta, sotarikoksilta, etnisiltä puhdistuksilta ja rikoksilta ihmisyyttä vastaan. YK:n pääsihteeri Ban Ki-moonin määrittelemät kolme keskeistä periaatetta sen toteuttamiseksi ovat valtion oma velvollisuus suojella väestöään, kansainvälisen yhteisön velvollisuus auttaa valtiota toteuttamaan tätä velvoitetta ja viime kädessä, mikäli vastuullinen valtio ei toimi, kansainvälisen yhteisön velvollisuus puuttua tilanteeseen ajoissa ja riittävästi YK:n puitteissa.

(Kts. s. 212)

5. Miten kybertoimintaympäristö haastaa kansainvälien politiikan perinteisiä lähtöoletuksia?

Kybertoimintaympäristö haastaa 4 keskeistä oletusta siitä, miten kansainvälinen politiikka toimii. Ensinnäkin, voimasuhteet eivät määrity enää ensi sijassa fyysisten tekijöiden pohjalta. Kilpailuetu perustuu kyberulottuvuudessa nopeudelle ja osaamiselle resurssien, väestöpohjan tai koon sijaan. Toiseksi kyberulottuvuus heikentää kansainvälisen politiikan yhteyttä maantieteellisiin alueisiin. Verkon kautta talouden, politiikan ja sodan prosessit ohittavat rajat ja etäisyydet, jotka ennen olivat määrääviä. Kolmanneksi ajan merkitys muuttuu. Aiemmin hidastempoiset prosessit tapahtuvat verkkoympäristössä reaaliaikaisesti, mikä on haaste ihmisten kyvyille hahmottaa niitä. Neljänneksi kybertoimintaympäristö haastaa valtioiden ensisijaisuuden kansainvälisen politiikan toimijoina. Yksilöt ja ei-valtiolliset organisaatiot kykenevät verkossa toimimaan valtioiden ohi ja yli.

(Kts. s. 251-252. Pelkästä haasteen maininnasta puoli pistettä, täysi piste vain asian auki kirjoittamisesta.)

7. Miten kansainvälinen poliittinen talous on kehittynyt 2. maailmansodan jälkeisenä aikana Euroopan näkökulmasta ja millaisia nykyisiä ja tulevia haasteita se luo Euroopan unionille?

2. maailmansodan jälkeen Euroopan maiden suhteellinen valta poliittisessa taloudessa supistui ja Yhdysvallat nousi uudeksi johtovaltioksi. Sodan lisäksi tämä oli seurausta dekolonisaatiosta ja siitä seuranneesta resurssien supistumisesta ja sisäisen talouden ongelmista. Ryhtymällä integroimaan talouksiaan Euroopan valtiot paitsi pönkittivät omaa toimintakykyään, myös torjuivat Saksan ja Neuvostoliiton taholta kokemaansa uhkaa.

2000-luvulle tultaessa Euroopan unioni oli maailman suurin talousalue. Vahva talous ja integraation syveneminen johtivat Euroopan unionin muuttumiseen normatiivisemmaksi toimijaksi, joka tarjosi omaa integraation ja liberaalin talouden malliaan ideaaliksi myös muille kansainvälisen politiikan ja talouden toimijoille. Vuoden 2007 talouskriisin jälkeen EU on kuitenkin joutunut siirtämään huomionsa normatiivisista kysymyksistä takaisin perinteisiin talouden resurssihin. Talouskriisi myös teki EU:n mallista ratkaisun sijaan osan ongelmaa ja toi myös esiin unionin sisäisen päätöksenteon vaikeudet.

Tulevaisuudessa Eurooppaa haastaa erityisesti uusien kansainvälisen poliittisen talouden voimatekijöiden, erityisesti Kiinan ja Intian, nousu. Näiden valtioiden mahdin kasvu perustuu suurelta osin sille monenkeskiselle globaalille hallinta- ja sopimusjärjestelmälle jota EU on voimakkaasti edistänyt ja Euroopan valtiot hyötyvät siitä, että nousevat vallat toimivat ainakin toistaiseksi edelleen tämän järjestelmän sääntöjen puitteissa. EU joutuu kuitenkin yhä enemmän tekemään yhteistyötä sellaisten valtioiden kanssa, joiden sisäinen talousjärjestelmä ei rakennu liberalismiin, demokratian ja vapaan markkinatalouden perustalle.

(Kts. erit. 162-168, 179-186. Maksimissaan 3 pistettä kustakin osa-alueesta: historia 1945-1999, historia 2000-luvulla, ongelmat, tulevaisuuden haasteet. Ei pisteitä yleisesti historiankuvailusta ilman Euroopan näkökulmaa.)

2. Mitä eroja ja yhtäläisyyksiä on Soisalan-Soinisen kuvaileman EU:n ulkosuhdehallinnon ja Raunion valintakoeteoksessa kuvaaman jäsenmaiden koordinaatiota korostavan integraationäkökulman välillä. (5 p.)

Pääsykoekirjassa sivulla 144-150

Näkökulma painottaa hallitustenvälistä yhteistyötä ylikansallisen hallinnan sijaan. EU:n rooli olisi koordinoiva ja integraatiota voisi edetä monitahtisesti maaryhmittäin. Aineistossa mainittu jäsenmaiden keskinäisestä riitelystä johtuva EU:n uskottavuusongelma on hallitustenvälistä yhteistyötä. (1 p.) Se eroaa näkökulmasta siinä, että EU:n yhteinen ulkopolitiikka ei perustu maakohtaiseen yhteistyöhön. (1p).

EU:n ulkosuhdehallinnon aloiteoikeus voi säilyä myös jäsenmaiden koordinaatiota painottavassa integraatiomallissa kun taas vaatimus hallitustenvälisen neuvoston yksimielisyydestä, jotta aloitteet voidaan hyväksyä, ei sovellu löyhempään malliin. Mallin idea on, että se ei velvoita kaikkia osallistumaan samalla tavalla. (1p).

Aineistossa korostetaan suurten jäsenmaiden merkitystä EU-politiikassa ja EU:n riippuvuutta näistä suurista maista. Jäsenmaiden koordinaatiolle perustuvassa unionissa politiikka ei ole riippuvaista suurten jäsenmaiden eduista vaan jokainen jäsenmaa päättää itse osallistumisestaan (1 p.). Sen sijaan aineistossa esitetty globaali strategia ja Saksan kaavailut turvallisuus- ja puolustusunionista soveltuu malliin, sikäli kun niissä lähtökohtana on jäsenmaiden tahtoon perustuva yhteistyötä ja kumppanuus (1 p.). Toisaalta turvallisuus- ja puolustusunioni veisi integraatiota syvemmälle vahvistamalla nimenomaan unionin roolia mikä heikentäisi koordinaation merkitystä (1 p.).

Pisteitä on saanut myös, jos on maininnut ulkosuhdehallinnon perustamisesta ja sen yhtäläisyydestä koordinaation ongelmiin; jos on pohtinut Britannian merkitystä EU:lle koordinaation näkökulmasta; jos on pohtinut ulkosuhdehallinnon instituutioiden, kuten ulkopolitiikan korkean edustajaa tai konferenssidiplomatian käsitettä koordinaationäkökulman kannalta. Pisteitä ei ole saanut aineiston referoinnista. Pisteitä on saanut mainittuaan eroista tai yhtäläisyyksistä aineiston ja valintakoeteoksessa kuvatun näkökulman välillä.

3. Mitä eroja ja yhtäläisyyksiä on Soisalan-Soinisen kuvaileman EU:n ulkosuhdehallinnon ja Poutasen kuvaaman EU:n talouspolitiikan sekä toisaalta Raunion valintakoeteoksessa kuvaaman ylikansallista demokratiaa korostavan näkökulman välillä? (5 p.)

Sivut 138-144

Aineistossa kuvattu EU:n ulkosuhdehallinto linkittyy ylikansallista demokratiaa korostavaan integraationäkökulmaan hieman väljemmin kuin Poutasen kuvaama EU:n talouspolitiikka. Sotilaallisen yhteistyön käynnistäminen ja turvallisuus – ja puolustusunioni voidaan nähdä EU:n ylikansallisen ulottuvuuden vahvistamisena, vähintään askeleena pois koordinaatiosta (1 p.). Samoin EU:n ulkosuhdehallinto, koska kyse on EU:n omasta eikä jäsenmaiden keskinäisestä instituutiosta, kytkeytyy ylikansalliseen hallintaan (1 p.). Toisaalta jäsenmailla on molemmissa vaikutusvaltaa eivätkä ne ole Euroopan parlamentille vastuunalaisen EU:n hallituksen ohjauksessa. Tältä osin kyse ei ole ylikansallisesta demokratiasta (1 p.). Talouspolitiikassa Poutasen kuvailema talouskuri (1 p.) ja väite EU:n toiminnasta eräänlaisena uusliberaalin talouspolitiikan instituutiona (1 p.) voidaan

molemmat nähdä ylikansallisen politiikan ilmentymänä. Eroja ylikansallisen demokratian malliin syntyy siitä, että kummastakaan ei ole käyty varsinaista poliittista kamppailua (1 p.), niille ei ole EU-politiikassa varsinaista kilpailevaa vaihtoehtoa (1 p.) vaan ne esiintyvät ikään kuin teknokraattisena hallinnointina (1 p.). Toisaalta Kreikan tapaus ei kuvasta EU:n roolia kaikkia EU-maita kohtaan vaan vain vaikeasti velkaantuneita euromaita kohtaan, mikä edustaa enemmän monitahtista integraatiota kuin ylikansallista demokratiaa (1 p.).

Pisteitä on saanut myös, jos on määritellyt Brexit Left ja Right jakolinjat ylikansallisen tai eurooppalaisen politiikan kautta, kirjoittanut demokratiavajeesta ja sen yhteensopimattomuudesta, pohtinut Saksa-keskeisyyttä, suljettujen ovien takana tapahtuvaa päätöksentekoa tai konferenssidiplomatiaa ylikansallisen demokratian kannalta.

4. Perustele, mitkä Poutasen artikkelissaan esittämät leave-kampanjan lähtökohdat kytkeytyvät Raunion valintakoeteoksessa kuvailemiin kolmeen EU:n nykymuotoista päätöksentekoa koskeviin haasteisiin. (5 p.)

Pisteen on saanut mainitsemalla haasteen ja esimerkin. Jos on maininnut vain esimerkin aineistosta tai siteerannut haasteita valintakoeteoksesta, ei ole saanut pistettä. Pisteen saamiseksi aineisto on täytynyt kytkeä valintakoeteokseen ja päinvastoin. Haasteita olivat 1) konsensushakuisuus ja yhteispäätösmenettely, vallan jakautuminen ja monitasoinen, 2) kansalaisten ja EU-päätöksenteon välinen sekä 3) kilpailevien vaihtoehtojen ja opposition puute. Pisteen on saanut, vaikka ei ole maininnut haasteen nimeä, vaan kuvannut jotakin sen osaa. Näin pisteisiin on oikeuttanut maininta esim. demokratiavajeesta, heikoista vaikutusmahdollisuuksista, päätöksenteon hajanaisuudesta ja vaikeaselkoisuudesta, siitä että EU-vaalit jäävät kansallisten vaalien jalkoihin, että EU-instituutiot koetaan etäisinä tai jos on määritellyt vaihtoehdottomuus päätöksenteon haasteeksi.

EU:n päätöksenteon haasteita on esimerkiksi konsensushakuisuus ja päätöksentekojärjestelmän monimutkaisuus. Esimerkiksi päätökset talouskurista on tehty neuvostossa, jossa mukana ovat olleet myös leikkausten kohteeksi joutuvat maat ja leikkauksia vastustavat toimijat, kuten Kreikan Varoufakis. (1 p.)

Toinen haaste liittyy heikkoon yhteyteen kansalaisten ja EU-päätöksenteon välillä. Aineistossa mainintaan komission demokratiavaje, joka viittaa siihen, että komission kokoonpano ei ole suoraan riippuvainen EU-vaalien tuloksesta (1 p.). EU-vaalien heikko näkyvyys kansallisessa politiikassa liittyy myös tähän ongelmaan. Kuitenkin aineistossa todettiin UKIP-puolueen nousseen Euroopan parlamentin suurimmaksi brittipuolueeksi, vaikka se kansallisissa vaaleissa on menestynyt heikosti (1 p.). Kansalaisten kokemus EU:n etäisyydestä puolestaan ilmentyy aineiston mainintana ns. euromyyteistä eli unionin jäsenmailleen asettamista järjettömistä direktiiveistä – jotka siis usein ovat kuitenkin nimenomaan myyttejä (1 p.).

Koska unionissa ei ole varsinaista hallitusta, puuttuu siitä myös oppositio-hallitus-asetelma, mikä näkyy Brexit leftin väitteissä vaihtoehdottomasta talouspolitiikasta (1 p.). Unionissa ei ole selkeätä kanavaa, joka välittäisi protestin, olipa kyse talouskurista, pelastuspaketeista tai maahanmuuttopolitiikasta (1 p.).

Politiikan tutkimuksen tutkinto-ohjelman valintakoe 2019, 16.5.

Aineistokokeen mallivastaukset (kansainvälisen politiikan kysymykset)

1. Pohdi aineiston perusteella, millaisia vaikutuksia brexitillä toteutuessaan voi olla Aallon kuvaamalla EU:n ulkopolitiikan eri kehillä.

Ensimmäisellä, EU:n lähinaapureista koostuvalla ulkopolitiikan kehällä brexitin vaikutukset voivat jäädä vähäisiksi, joskin unionin talousalueeseen liittyminen ei suuren talouden siitä poistuessa mahdollisesti enää ole yhtä houkuttelevaa uusille kandidaateille. Toisella kehällä keskeinen haaste on, pystyykö Saksa ylläpitämään jäsenmaiden yhtenäisyyttä suhteessa Venäjään yleensä ja talouspakotteisiin erityisesti. Kolmannella, globaalien suurvaltojen kehällä, EU:n suhde Yhdysvaltoihin kärsii sillä USA:n ja Britannian erityissuhde ei enää palvele sitä. Myöskin suhde Intiaan voi viilentyä. Uloimmalla kehällä EU menettää normatiivista valtaa eikä esimerkiksi ASEAN enää tule olemaan yhtä innokas ottamaan siitä mallia. Myös suhteet lukuisiin entisiin brittien siirtomaihin globaalissa etelässä vaikeutuneet.

(Yhden kehän vaikutusten kuvailusta korkeintaan 2 pistettä. Oikeista vaikutuksista ilman kehäteorian soveltamista puoli pistettä.)

5. Mitä tarkoitetaan Euroopan unionin integraation politisoitumisella ja millä tavoin se on aineiston mukaan ilmennyt Iso-Britannian brexit-vaalien leave-kampanjoinnissa?

EU:n integraation politisoituminen tarkoittaa sen tulemistä osaksi yksittäisten jäsenmaiden sisäpoliittista agendaa, ts. kysymykseksi jota puolueet ja äänestäjät käsittelevät. Ilmeisin merkki tästä on, että integraatioon osallistumisesta yleensä järjestettiin kansanäänestys Britanniassa. Politisoituminen ei ole seurannut oikeisto-vasemmisto-jakolinjaa. Leave-puolta kannattanut vasemmisto yhdisti unionin ensi sijassa talouspoliittisiin kysymyksiin, joissa unionin katsotaan edistävän uusliberaalin talouden arvoja. Vastaavasti leave-oikeisto politisoi talouden osalta finanssikriisin hoidossa käytetyt tuet Etelä-Euroopan maille. Lisäksi oikeisto yhdisti unionin myös maahanmuuttokysymykseen sekä laajempaan keskusteluun kansallisen identiteetin ja kulttuurin muutoksista.

(1 piste määritelmästä, maksimissaan 4 pistettä ilmenemismuodoista)

6. Pohdi, pääsykoeteoksen ajatuksia soveltaen, Euroopan unionin tähänastisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskeisiä heikkouksia ja sen brexitin jälkeisiä kehitysnäkymiä aineiston pohjalta.

Unionin tähänastisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan heikkouksia ovat olleet sen nopeasti kasaan kyhätty ja tavoitteisiin nähden aliresursoitu ulkosuhdehallinto. Jäsenmaat ovat monissa ulkopoliittisten kysymyksissä erimielisiä ja unionia nopeampia ja tehokkaampia toimijoita, mikä heikentää unionin yhteisen ulkopoliittisen uskottavuutta ja rajoittaa korkean ulkopoliittisen edustajan kaikille sopivan linjan etsijäksi vakavasti otettavan ulkopoliittisen toimijan sijaan. Koska jäsenmaat eivät ole halunneet luovuttaa ulkopoliittista toimivaltaa unionille, sen ulkopoliittikka ei niinkään ole yhteistä toimintaa ulospäin vaan jäsenmaiden keskinäistä, sisänpäinkääntynyttä konferenssidiplomatiaa. Tämä johtaa pienimmän yhteisen nimittäjän mukaan tehtävään ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan. Lisäksi erityisesti turvallisuuspolitiikan saralla unionia heikentää poliittisesti se, että monille jäsenmaille NATO on turvallisuuspolitiikan ensisijainen viitekehys.

Brexitin jälkeen unionin ulkopoliittinen toimintakyky heikkenee Britannian edustustoverkoston ja muiden resurssien menettämisen myötä. Britannia on kuitenkin ollut myös tärkeimpiä NATO:n ensisijaisuuden puolustajia unionissa, joten brexitin jälkeen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kehittämisen pitkän tähtäimen poliittiset mahdollisuudet voivat parantua. Tätä silmällä pitäen on luotu uusi strateginen toimintakehys, jonka eteenpäinviemisessä erityisesti Saksa on ottanut johtoroolin. Saksa panostaa paitsi oman puolustuskykynsä kehittämiseen, myös ajaa voimakkaasti EU:n yhteisten kykyjen ja niihin liittyvän integraation kasvattamista.

(Korkeintaan 4 pistettä yhdestä osa-alueesta (ts. heikkouksista ja kehitysnäkymistä). Kysymys ei koskenut ulkoisia haasteita, ts. ulkoa kohdistuvia uhkia, vaan unionin sisäisiä heikkouksia. Kysymykseen tuli vastata aineiston pohjalta, eikä pelkästään valintakoeteoksessa mainittujen tai muiden vastaavien asioiden luettelemisesta ilman linkkiä aineistoon ole annettu pisteitä.)